

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 2. apríla 2013 (03.04)
(OR. en)**

**Medziinštitucionálny spis:
2013/0088 (COD)**

**8065/13
ADD 2**

**PI 51
CODEC 710**

NÁVRH

Od:	Komisia
Dátum:	2. apríla 2013
Č. dok. Kom.:	SWD(2013) 96 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE, ktorý je sprievodným návrhom k návrhu NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení NARIADENIE RADY (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochranej známke Spoločenstva, a návrhu SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných znáмок (prepracované znenie) – ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Delegáciám v prílohe zasielame návrh Komisie, ktorý sa predložil so sprievodným listom Jordiho AYETA PUIGARNAUA, riaditeľa, adresovaným Uwemu CORSEPIUSOVI, generálnemu tajomníkovi Rady Európskej únie.

Príloha: SWD(2013) 96 final

V Bruseli 27.3.2013
SWD(2013) 96 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný návrh

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení NARIADENIE RADY (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009
o ochrannej známke Spoločenstva**

a

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok
(prepracované znenie)**

{COM(2013) 161 final}

{COM(2013) 162 final}

{SWD(2013) 95 final}

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný návrh

Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení NARIADENIE RADY (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009
o ochrannej známke Spoločenstva

a

Návrh SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok
(prepracované znenie)

1. KONTEXT

V Európe sa ochranná známka môže zapísať na vnútroštátnej úrovni na úradoch priemyselného vlastníctva v členských štátoch alebo na úrovni EÚ ako ochranná známka Spoločenstva na Úrade pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a vzory) v Alicante (ďalej len „OHIM“).

Od 90. rokov, keď bolo vypracované *acquis* v oblasti ochranných známok, smernica o ochranných známkach ani nariadenie o ochrannej známke Spoločenstva (ďalej len „nariadenie o OZS“) nepodliehali žiadnym väčším zmenám. Podnikateľské prostredie sa však v priebehu posledných dvoch desaťročí významne zmenilo.

2. VYMEDZENIE PROBLÉMU

Dva hlavné zistené problémy sa týkajú odlišných ustanovení existujúceho regulačného rámca a nízkej úrovne spolupráce medzi úradmi pre ochranné známky.

V prvom prípade sa smernica vôbec nevzťahuje na procedurálne aspekty, úroveň harmonizácie hmotného práva (vrátane voliteľných ustanovení) je nepostačujúca a v nariadení o OZS existuje len nejasný právny základ pre spoluprácu medzi úradom OHIM a národnými úradmi priemyselného vlastníctva.

V druhom prípade je na zabezpečenie komplementárnosti a interoperability systému ochranných známok Spoločenstva a národných systémov potrebné, aby OHIM a národné úrady priemyselného vlastníctva úzko spolupracovali. Okrem toho, že chýba jasný právny

základ, však spoluprácu brzdia ďalšie dva faktory. Ide o nepostačujúce technické prostriedky (zariadenia IT) národných úradov, ako aj skutočnosť, že z dlhodobého hľadiska nemajú potrebné finančné zdroje na vytváranie, spustenie a prevádzkovanie spoločných nástrojov, napríklad spoločných databáz ochranných známk s možnosťou online vyhľadávania.

Uvedené problémy do značnej miery negatívne ovplyvňujú priemysel. Tieto nedostatky nielen obmedzujú možnosť prístupu k systémom ochrany ochranných známk, zahŕňajú veľké množstvo právnej neistoty a ohrozujú doplnkový vzťah medzi systémom ochranných známk Spoločenstva a národnými systémami, ale narušajú aj rovnaké podmienky pre spoločnosti s ďalšími negatívnymi dôsledkami pre konkurencieschopnosť EÚ.

Bez vhodných zmien sa súčasné neoptimálne podmienky pre európske podniky a nedostatočná komplementárnosť systémov ochranných známk pravdepodobne zhoršia.

K niekoľkým sľubným pokusom nájsť praktické riešenia na uľahčenie spolupráce medzi úradom OHIM a národnými úradmi priemyselného vlastníctva došlo predovšetkým v kontexte Fondu pre spoluprácu s úradom OHIM. Táto skúsenosť však odhalila jasné nedostatky súčasného rámca pre spoluprácu a poukázala na obmedzenia spolupráce založenej na dobrovoľných dohodách.

Preto aj napriek existujúcim iniciatívam týkajúcim sa spolupráce nie sú zabezpečené udržateľné výhody, a ak bude situácia pokračovať ako doteraz, výhody vyplývajúce z existujúcich iniciatív v oblasti spolupráce budú predstavovať náklady.

Výsledkom je skutočnosť, že čím viac budú úrady priemyselného vlastníctva zaostávať z hľadiska efektívnosti, tým budú vo vzťahu k systému ochranných známk Spoločenstva menej zaujímavé, a vznikne riziko, že majitelia ochranných známk ich prestanú úplne používať a namiesto toho si zvolia systém ochranných známk Spoločenstva. Z dlhodobého hľadiska to môže ohroziť životaschopnosť národných systémov, čo je v rozpore s cieľom, aby sa popri ochranných známkach Spoločenstva zachovali aj národné ochranné známky v systéme harmonickej a komplementárnej koexistencie.

3. SUBSIDIARITA

Článok 118 ods. 1 ZFEÚ umožňuje zaviesť opatrenia na vytvorenie európskych právnych titulov na zabezpečenie jednotnej ochrany práv duševného vlastníctva v celej EÚ vrátane zavedenia centralizovaných úprav povoľovania, koordinácie a dohľadu v celej Únii. Prijatie opatrení na aproximáciu zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré smerujú k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu, sa stanovuje v článku 114 ZFEÚ.

Ochranná známka Spoločenstva je samostatný titul duševného vlastníctva EÚ. Len zákonodarca EÚ je oprávnený vykonať nevyhnutné zmeny nariadenia s cieľom zlepšiť a zefektívniť systém ochranných známk Spoločenstva. To isté sa týka nevyhnutných zmien príslušných ustanovení, ktoré už sú súčasťou smernice o ochranných známkach.

Navyše keďže zistené problémy neumožňujú rovnaké podmienky pre spoločnosti EÚ (s ďalšími negatívnymi dôsledkami pre ich konkurencieschopnosť), odporúča sa prijímať opatrenia, ktorými sa môže zlepšiť fungovanie vnútorného trhu. Takéto opatrenia zamerané

na rozšírenie súčasnej úrovne aproximácie prostredníctvom smernice o ochranných známkach sa môžu prijať len na úrovni EÚ, predovšetkým vzhľadom na potrebu zabezpečiť súdržnosť so systémom ochranných známk Spoločenstva.

Napokon, keďže je OHIM regulačnou agentúrou EÚ, nepriaznivé rámcové podmienky, ktoré bránia účinnej spolupráci s národnými úradmi, možno takisto riešiť len na úrovni EÚ.

4. CIELE

Všeobecným cieľom preskúmania je modernizovať systém ochranných známk v Európe, a tak posilniť konkurencieschopnosť spoločností EÚ prostredníctvom zlepšenia možnosti prístupu k systémom ochranných známk (zníženými nákladmi, vyššou rýchlosťou a predvídateľnosťou), poskytnutia právnej istoty pre všetky podniky v EÚ, ako aj prostredníctvom zabezpečenia koexistencie a komplementárnosti systému EÚ a národných systémov.

Osobitnými cieľmi sú zvýšiť mieru konvergencie smernice o ochranných známkach s nariadením o OZS a posilniť úroveň spolupráce medzi úradom OHIM a národnými úradmi priemyselného vlastníctva.

Napokon, operačnými cieľmi sa má dosiahnuť väčšia aproximácia postupov a otázok hmotného práva v súvislosti s ochrannými známkami, poskytnutie primeraných regulačných stimulov pre spoluprácu, budovanie technických kapacít spolupráce, ktoré majú k dispozícii národné úrady pre ochranné známky, a zabezpečenie dlhodobého financovania činností spolupráce.

5. ANALÝZA A POROVNANIE POLITICKÝCH MOŽNOSTÍ A ICH VPLYVY

Politické možnosti sa zvažovali pre každý z operačných cieľov, pričom sa merali na základe kritérií účinnosti (dosiahnutie cieľov) a efektívnosti (potrebný čas, celkové náklady a proporcionalita).

5.1. Aproximácia právnych predpisov a postupov týkajúcich sa ochranných známk

Možnosť 1 (východiskový scenár): Napriek zjavnej potrebe ďalšieho zosúladenia rôznorodého právneho rámca by nenastala ďalšia harmonizácia.

Možnosť 2 (čiastočná aproximácia): Aproximácia vnútroštátnych právnych predpisov a ich súdržnosť so systémom ochranných známk Spoločenstva by sa rozšírila s cieľom zahrnúť i) zosúladenie hlavných procesnoprávných predpisov s nariadením o OZS, ii) zosúladenie ďalších aspektov hmotného práva zohľadnených v nariadení o OZS a iii) zníženie počtu voliteľných ustanovení smernice o ochranných známkach v súlade s nariadením o OZS. Predpokladá sa, že toto obmedzené zosúladenie by mohli uskutočniť členské štáty a mohlo by sa vykonať v primeranom čase. Keďže dosiahnutie stanovených cieľov by bolo veľmi neisté, ak by sa aproximácia uskutočňovala na báze dobrovoľnosti (čiastková možnosť 2a), javí sa ako vhodné vykonať harmonizáciu právne záväzným nástrojom (čiastková možnosť 2b).

Možnosť 3 (úplná aproximácia): Aproximácia by bola založená na možnosti 2, ale zahŕňala by všetky zvyšné aspekty postupov a hmotného práva v oblasti ochranných známkov. Aproximácia by bola buď dobrovoľná (3a), alebo povinná (3b). Analýza existujúcich problémov však nepreukázala zjavnú potrebu úplnej aproximácie všetkých ustanovení o ochranných známkach. Členské štáty navyše zrejme nie sú pripravené na takýto rozsiahly posun. Výsledkom by bola skutočnosť, že možnosť 3 by bola neprimeraná vzhľadom na skutočné potreby a jej politická uskutočniteľnosť by bola veľmi neistá.

Možnosť 4 (jednotný súbor pravidiel): Vnútroštátne právne predpisy o ochranných známkach by sa úplne nahradili jednotným súborom pravidiel v rámci EÚ. Všetky národné úrady by následne uplatňovali zhodné ustanovenia. Táto možnosť by však bola jednoznačne neprimeraná, a to ešte vo väčšej miere ako možnosť 3, a preto ju treba vopred vylúčiť.

Cieľ 1 – aproximácia právnych predpisov o ochranných známkach¹

	Účinnosť	Efektívnosť			Celkovo
	Väčšia aproximácia právnych predpisov a postupov v oblasti ochranných známkov	Potrebný čas	Celkové náklady	Proporcionálnosť	
1. Východiskový scenár	0	0	0	0	0
2. Čiastočná aproximácia					
2a. Dobrovoľná	?	--	-	+	-
2b. Povinná	++	+	-	+	++
3. Úplná aproximácia					
3a. Dobrovoľná	?	--	--	-	-
3b. Povinná	++	--	--	--	+/-
4. Jednotný súbor pravidiel	++	--	--	--	+/-

Očakáva sa, že zvolená možnosť 2b bude mať nesmierne pozitívny účinok na všetkých **požívateľov** systému ochranných známkov, predovšetkým na MSP. Z dlhodobého hľadiska by prispela k zlepšeniu efektívnosti a účinnosti postupov na **národných úradoch priemyselného vlastníctva** a v konečnom dôsledku by viedla k značným úsporám nákladov. Napokon, priniesla by jednoznačné výhody úradu **OHIM**, ak sa zohľadní predstava, že systém ochranných známkov Spoločenstva bude slúžiť ako referenčná hodnota, a úloha úradu podporovať a koordinovať úsilie v súvislosti so zblížovaním postupov a nástrojov s národnými úradmi. Okrem toho jedno z prioritných opatrení harmonizácie, t. j. zavedenie systému „jeden poplatok za jednu triedu“, bude sprevádzané vhodným prispôbením

¹ Systém hodnotenia: pozitívny účinok: od mierne pozitívneho (+) po veľmi pozitívny (++); negatívny účinok: od mierne negatívneho (-) po veľmi negatívny (--); neistý výsledok: (?); žiadny vplyv: 0.

poplatkov za prihlášku ochranných známk Spoločenstva, za obnovu ich zápisu a poplatkov za triedu, čo prinesie ďalšie výhody **používateľom**.

5.2. Absencia právneho základu pre spoluprácu

Možnosť 1 (východiskový scenár): Neposkytol by sa žiadny právny základ pre spoluprácu.

Možnosť 2: Vytvoril by sa jasný právny základ, ktorý by umožnil spoluprácu medzi úradom OHIM a národnými úradmi (voliteľná spolupráca) s cieľom harmonizovať postupy a vypracovať spoločné nástroje a databázy. So zreteľom na nezáväznú povahu tejto možnosti nemožno očakávať, že by sa na nej podieľali všetky úrady.

Možnosť 3: Národné úrady a OHIM by boli povinné spolupracovať (povinná spolupráca). Ciele spolupráce by boli jasne určené, aby sa umožnilo monitorovanie ich plnenia. Výsledkom by bolo zabezpečenie účasti všetkých úradov, pre ktoré by bolo jednoduchšie zdôvodniť pred ich rozpočtovými orgánmi pridelenie prostriedkov na spoločné projekty s ďalšími úradmi priemyselného vlastníctva, a pre OHIM by bolo jednoduchšie interne validovať svoje výdavky na činnosti spolupráce.

Cieľ 2 – poskytnutie primeraného právneho základu pre spoluprácu

	Účinnosť	Efektívnosť			Celkovo
	Väčší stimul pre spoluprácu	Potrebný čas	Celkové náklady	Proporcionality	
1. Východiskový scenár	0	0	0	0	0
2. Právny základ pre voliteľnú spoluprácu	?	+	+	?	?
3. Právny základ pre povinnú spoluprácu	++	+	+	+	+

Zvolená možnosť 3 by zabezpečila úplnú účasť na procese zblížovania postupov a vypracovania spoločných nástrojov, a splňala by tak očakávania **používateľov**. So zreteľom na **národné úrady** by zvolená možnosť zo strednodobého až dlhodobého hľadiska viedla k zvýšeniu efektívnosti a úspore nákladov. Národné úrady by mohli stavať na skúsenostiach získaných v kontexte Fondu pre spoluprácu s úradom OHIM a ďalej rozvíjať existujúci rámec, ktorý by uľahčil hladký prechod. **OHIM** jasne preukázal, že je schopný zaobchádzať s takýmito rozsiahlymi projektmi spolupráce účinne a v krátkom časovom rozpätí a že bude takisto schopný získať výhody zo spoločných projektov.

5.3. Budovanie kapacít spolupráce v súvislosti s technickými prostriedkami

Možnosť 1: Za obstaranie a rozvíjanie požadovaných prostriedkov by bol zodpovedný každý jednotlivý úrad priemyselného vlastníctva.

Možnosť 2: Táto možnosť by umožnila, aby požadované prostriedky a nástroje boli pre úrady priemyselného vlastníctva k dispozícii v rámci dobrovoľnej spolupráce.

Možnosť 3: Táto možnosť by zabezpečila prístup k požadovaným prostriedkom prostredníctvom rámca pre povinnú spoluprácu. Iba táto možnosť by zaručila výhody pre všetky úrady, ako aj to, aby sa všetky úrady zaviazali k vytváraniu spoločných nástrojov a databáz.

Ciel' 3 – budovanie technických kapacít národných úradov priemyselného vlastníctva

	Účinnosť	Efektívnosť			Celkovo
	Väčšia istota získania prostriedkov	Potrebný čas	Celkové náklady	Proporcionalita	
1. Východiskový scenár	0	0	0	0	0
2. Nepovinný prístup k nástrojom	?	?	+	+	?
3. Povinný prístup k nástrojom	++	+	+	+	+

V rámci ponechanej možnosti 3 možno očakávať, že **používatelia** budú mať k dispozícii zblížujúce sa a technologicky aktualizované riešenia IT. To bude mať za následok lepšiu možnosť prístupu, vyššiu efektívnosť a nižšie náklady. **Úradom priemyselného vlastníctva** môže posilnená spolupráca priniesť prospech vďaka lepšiemu prístupu k rozvoju IT. Zvolená možnosť by bola prínosom aj pre **OHIM**.

5.4. Budovanie kapacít spolupráce v súvislosti s financovaním

5.4.1. Financovanie vo všeobecnosti

Možnosť 1: Celkové náklady na svoje činnosti spolupráce by znášal každý úrad priemyselného vlastníctva a OHIM. To by zabránilo účasti členských štátov na systémoch spolupráce, a preto by sa touto možnosťou nedosiahol stanovený cieľ.

Možnosť 2: Činnosti spolupráce by sa financovali z rozpočtu EÚ. Bolo by však veľmi nepravdepodobné, že by sa z rozpočtu EÚ vyčlenili výrazné príspevky vzhľadom na súčasné rozpočtové obmedzenia.

Možnosť 3: Financovanie by bolo z rozpočtu úradu OHIM, pričom by sa využila časť z jeho ročných príjmov. Identifikoval by sa vhodný mechanizmus financovania vrátane kontrolných mechanizmov na zaručenie toho, aby sa finančné prostriedky využívali len na konkrétne vyhradené účely a aby podliehali kritériám dodržiavania požiadaviek. OHIM nahromadil značný prebytok, ktorý sa už čiastočne používa na projekty fondu pre spoluprácu. Okrem toho ročné rozpočtové výsledky úradu OHIM neustále prevyšujú jeho operačné výdavky. Nové činnosti spolupráce by sa teda mohli financovať z ročného príjmu a/alebo z existujúceho prebytku, a zabezpečil by sa tak dostatok financií. Náklady na činnosti spolupráce medzi úradom OHIM a národnými úradmi by dosiahli výšku 17 – 20 miliónov EUR ročne, čo

zodpovedá 10 % operačného príjmu úradu OHIM. Rozpočtové prognózy ukazujú, že možnosť 3 by v rozpočte úradu OHIM nespôsobilá nerovnováhu.

Cieľ 4 — zabezpečenie dlhodobého financovania

Možnosti	Kritériá posudzovania			Celkové posúdenie
	Účinnosť (dosiahnutie cieľov)	Efektívnosť		
Zabezpečenie dlhodobého financovania	Väčšia bezpečnosť financovania	Potrebný čas	Celkové náklady	
1. Financovanie členskými štátmi	0	0	0	0
2. Financovanie z rozpočtu EÚ	?	?	0	-
3. Financovanie z rozpočtu OHIM	++	++	0	++

5.4.2. Financovanie z rozpočtu úradu OHIM – mechanizmus financovania

V správe sa analyzujú dva možné modely financovania: financovanie prostredníctvom jednorazovej platby na základe dohodnutých kritérií rozdeľovania (3.1a) a financovanie projektov na základe grantov (3.2a). Na základe tohto posúdenia sa v správe za vhodnejšiu na dosiahnutie stanovených cieľov považuje druhá možnosť.

Využitie rozpočtu úradu OHIM – mechanizmus financovania

Možnosti týkajúce sa financovania z rozpočtu OHIM	Účinnosť (cieľ: zabezpečenie dlhodobého financovania)	Efektívnosť		Celkové posúdenie
		Presnosť financovania	Zložitosť a transparentnosť	
Mechanizmus financovania				
1a. Jednorazové platby založené na rozdeľovacom kľúči	+/-	-	-	-
2a. Financovanie projektov na základe grantov	++	++	+	++

5.4.3. Financovanie z rozpočtu úradu OHIM – zdroj financovania

Po analýze možností, konkrétne možnosti financovania z operačného rozpočtu úradu OHIM (3.1b), z osobitného príjmu úradu OHIM (3.2b) a možnosti ďalšieho využitia kumulatívnej finančnej rezervy (3.3b), sa javí ako najvhodnejšie, aby boli činnosti spolupráce financované ako celok z ročného príjmu úradu OHIM.

Využitie rozpočtu úradu OHIM – zdroj financovania

Možnosti týkajúce sa financovania z rozpočtu OHIM Zdroj financovania	Účinnosť (cieľ: zabezpečenie dlhodobého financovania)	Efektívnosť			Celkové posúdenie
		Presnosť financovania	Vhodnosť (zdroj verzus účel)	Riziko pre rozpočet OHIM	
1b. Financovanie z operačného rozpočtu	++	+	0	+/-	+
2b. Financovanie z osobitného príjmu (poplatky za obnovu zápisu)	++	-	-	0	0
3b. Využitie prebytku (zvýšenie prostriedkov pridelených fondu pre spoluprácu)	--	+	0	0	-

5.4.4. Vplyvy zvolenej možnosti

Pre **používateľov** by výsledky nového systému spolupráce boli jasným prínosom. Navyše by na nich zvolená možnosť nemala žiadny vplyv v dôsledku využitia rozpočtu úradu OHIM na financovanie spoločných projektov s národnými úradmi priemyselného vlastníctva. Skutočnosť, že by boli poskytnuté dostatočné prostriedky na financovanie činností spolupráce, by umožnila **národným úradom priemyselného vlastníctva** dlhodobo sa zúčastňovať na spoločných projektoch spolupráce a zaviazat' sa k ich realizácii. Financovanie činností spolupráce úradom **OHIM** by malo značný vplyv na jeho rozpočet. Možno dospieť k záveru, že rozpočet OHIM by mohol pokryť dodatočné výdavky týkajúce sa financovania z jeho ročných operačných výsledkov s prihliadnutím na vplyv prispôsobenia poplatkov úradu OHIM v dôsledku zavedenia systému „jeden poplatok za jednu triedu“. Zvolená možnosť by preto v rozpočte úradu OHIM nespôsobila nerovnováhu.

6. MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Tri roky po uplynutí lehoty na transpozíciu by členské štáty mohli predložiť Komisii správu o vykonávaní nových ustanovení smernice. Na základe týchto vstupných údajov by mohla Komisia vypracovať správu vrátane posúdenia účinnosti prijatých opatrení. Okrem toho by sa kontrolovali a monitorovali činnosti spolupráce financované z rozpočtu úradu OHIM v súlade s rozpočtovými pravidlami platnými pre úrad OHIM, predovšetkým pokiaľ ide o postupy udeľovania grantov. Pokrok z hľadiska zblížovania postupov a nástrojov by sa meral ročne na základe súhrnných správ úradu OHIM. Komisia by mohla päť rokov po nadobudnutí účinnosti zmien nariadenia o OZS (a prípadne aj smernice o ochranných známkach) preskúmať nový právny rámec pre spoluprácu s osobitným dôrazom na mechanizmus financovania spolupráce. Preskúmanie by malo byť založené na výročných súhrnných správach vypracovaných úradom OHIM.